
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היבטים משפטיים בבריאות הציבור - 98529

תאריך עדכון אחרון 19-12-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: בריאות הציבור ורפואה קהילתית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: עין כרם

מורה אחראי על הקורס (רכז): עו"ד דן שפי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: shefidani@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: עפ"י תאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

סילבוס לקורס היבטים משפטיים בבריאות הציבור
בריאות הציבור נהייתה לנושא שתפס את מרכז חיינו במגיפת הקורונה. ניהול המגיפה על ידי הממשלה נעשה באמצעים משפטיים. חקיקה יומיומית שחלקה כרוך בפגיעה מהותית בזכויות היסוד שלנו כגון חופש התנועה, הגנת הפרטיות (איכון הטלפונים) הזכות לפולחן דתי (הגבלות בבתי הכנסת) חופש העיסוק (סגירת ענפים שלמים) וההתנגשות בין זכויות אלה לבין הזכות לחיים. השנה נעסוק גם בנושאים אלה.
הזכות לבריאות היא זכות משפטית הנגזרת מהזכות לחיים, לחירות ולכבוד האדם. החוק קובע את היקף החירויות של האדם בתחום הבריאות. בצד זכותו של האדם עומדות זכויות הציבור (המעשן פוגע בסובבים אותו). איך מיישבים במשפט אינטרסים מנוגדים
המשפט הוא כלי מרכזי במדיניות הבריאות על ידי המדינה הן בחקיקה מה מותר ומה אסור והן באכיפת הכללים ע"י הרשויות ובתי המשפט ובסמכויות המדינה להסדרת מערכת הבריאות ובחובתה להעניק שירותי בריאות לתושביה. נדון בהשפעות אפשריות של ביטול עילת הסבירות בביקורת של בג"צ על החלטות של הממשלה. נעסוק בחוק ביטוח בריאות ממלכתי ומנגד באמצעים שהמדינה נוקטת לשליטה בהוצאה הממשלתית לבריאות
בשנת 2023/24 פרקים 6,7,8 יילמדו באופן חלקי הנושאים שלא יילמדו יישארו במצגות ובחומר הקריאה לטובת אלה שמתעניינים אך הם אינם חלק מחומר הלימוד שיתעניין בהם
השנה נרחיב את הדיון בשני נושאים: השימוש של בית המשפט בעילת הסבירות לביטול החלטות והשפעת החוק לביטול עילה זו בתחום בריאות הציבור וסמכות בית המשפט לבטל חוקים או סעיפי חוק

1. מבוא

רפואה ומשפט

חוק פקודה תקנה וחוזרי משרד הבריאות ומעמדו של כל אחד מעמדם ואפשרות ביטולם. ניגודי זכויות והאיזון ביניהם

2. הזכות לבריאות מעמדה וההצדקות (זכות אזרחית וזכות חברתית) שוויון מהותי בשירותי בריאות

3. חוק ביטוח בריאות ממלכתי:

המצב לפני החוק ועקרונות החוק

משרד הבריאות כמבטח וספק שירותי בריאות (התוספת השלישית) ניגוד העניינים המובנה הנובע מכפל התפקידים טיפול בחולי נפש רפואת שיניים

4. הסדרת מערכת הבריאות. פקודת בריאות העם והתקנות מכוחה. תפקיד החקיקה ואכיפתה בניהול מגיפת הקורונה

5. זכויות הפרט-זכויות אזרחיות:

1.5 חוק זכויות החולה- הסכמה מדעת, הזכות למידע

2.5 סודיות ופרטיות על פי החוק פקודת הראיות וחוק הגנת הפרטיות

3.5 הזכות למות בכבוד- חוק החולה הנוטה למות. זכות האדם לכבוד לאחר מותו-חוק האנטומיה והפתולוגיה

4.5 הזכות להורות-פוריות ופונדקאות

5.5 מידע גנטי

6. רישוי מקצועות רפואיים : רופאים רופ"ש רוקחות מקצועות פארא-רפואיים, סיעוד, מקצועות ללא רישוי.

7. רישוי תרופות וציוד רפואי

8. קידום בריאות ורפואה מונעת,--פלואור , מניעת השמנת יתר וחיסונים

-
- 1.8 טבק, אלכוהול וסמים מסוכנים
2.8 מים נקיים, ביוב, פלואור ומינרלים אחרים
3.8 מזון בריא, מניעת מזון משמין, מלוח, מתוק
4.8 אויר נקי
5.8 בריאות בעבודה, בריאות בעבודת נשים
9. הטיפול באירועים חריגים: ניהול סיכונים, איכות, ועדות בקרה ובדיקה. תביעות רשלנות והשלכותיהן (רפואה מתגוננת, הוצאה כוללת)
10. תביעות משפטיות בשאלות של בריאות הציבור: רמדיה ותביעות נגד חברות טבק
13. חוקי ההסדרים במשק (התפתחות הCAPING) הגבלות הצריכה שיקולי יעילות, ועדת סל הבריאות

מטרות הקורס:

מטרת הקורס

הכרת התשתית המשפטית/חוקית של מערכת הבריאות בישראל בדגש על בריאות הציבור וניהול מגיפת הקורונה
איך עושים בריאות בכלים משפטיים
ללמוד מהן חובות המשפטיות של המדינה כלפי תושביה בהיבט הבריאות
להכיר את זכויות הפרט בתחום הבריאות ואיך מגינים עליהן
איך מאזנים בין זכויות סותרות

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

היכולת לקרוא חוק ותקנות ולנתח ברמה בסיסית סוגיות משפטיות בתחום הבריאות, בריאות הציבור והרפואה
היכולת לנתח סוגיות של זכויות אזרח בתחום הבריאות לרבות התנגשות בין זכויות בכלים משפטיים
היכולת לנתח ולבקר את פעולות הממשלה ואת מחדליה בתחום הבריאות בכלי ניתוח חברתי משפטי

דרישות נוכחות (%) :

אין.

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ודין

יתכן ויהיו הרצאות א-סינכרוניות שלא יידונו בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא

רפואה ומשפט

חוק פקודה תקנה וחוזרי משרד הבריאות ומעמדו של כל אחד מעמדם ואפשרות ביטולם. ניגודי זכויות והאיזון ביניהם. עילת הסבירות והשפעתה על בריאות הציבור

2. הזכות לבריאות מעמדה וההצדקות (זכות אזרחית וזכות חברתית) שוויון מהותי בשירותי בריאות

3. חוק ביטוח בריאות ממלכתי:

המצב לפני החוק ועקרונות החוק

משרד הבריאות כמבטח וספק שירותי בריאות (התוספת השלישית) ניגוד הענינים המובנה הנובע מכפל התפקידים טיפול בחולי נפש רפואת שיניים

4. הסדרת מערכת הבריאות. פקודת בריאות העם והתקנות מכוחה. ניהול המגיפה. חוקי הקורונה

5. זכויות הפרט-זכויות אזרחיות:

1.5 חוק זכויות החולה- הסכמה מדעת, הזכות למידע

2.5 סודיות ופרטיות על פי החוק פקודת הראיות וחוק הגנת הפרטיות

3.5 הזכות למות בכבוד- חוק החולה הנוטה למות. זכות האדם לכבוד לאחר מותו-חוק האנטומיה

והפתולוגיה

4.5 הזכות להורות-פוריות ופונדקאות

5.5 מידע גנטי

6. רישוי מקצועות רפואיים : רופאים רופ"ש רוקחות מקצועות פארא-רפואיים, סיעוד, מקצועות ללא רישוי.

7. רישוי תרופות וציוד רפואי

8. קידום בריאות ורפואה מונעת,--פלואור, מניעת השמנת יתר וחיסונים

9. טבק, אלכוהול וסמים מסוכנים

10. הטיפול באירועים חריגים: ניהול סיכונים, איכות, ועדות בקרה ובדיקה. תביעות רשלנות והשלכותיהן (רפואה מתגוננת, הוצאה כוללת)

11. תביעות משפטיות בשאלות של בריאות הציבור: רמדיה ותביעות נגד חברות טבק

12. סוגיות אתיות:

(רפואית סודיות שמירת) הפרט לזכות הציבור זכות בין אינטרסים ניגוד a.

רפואיים ניסויים b.

להורות הזכות פוריות c.

13. חוקי ההסדרים במשק (התפתחות הCAPING) הגבלות הצריכה שיקולי יעילות

השתלת איברים

חומר חובה לקריאה:

לנושא מס' 2 הזכות לבריאות:

חוק יסוד כבוד האדם וחירותו

חוק זכויות החולה

לנושא מס' 3 הזכות החברתית-ביטוח בריאות ממלכתי

חוק ביטוח בריאות ממלכתי לרבות התוספות לחוק

לנושא מס' 4-הסדרת מערכת הבריאות

פקודת בריאות העם
תקנות בריאות העם - לעבור על התקנות השונות לקבלת ידע כללי כגון התקנות לדיווח על חשש אלימות

לנושא מגיפת הקורונה
חוק יסוד הממשלה 1992: סעיפים 9-38
חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) 2020

לנושא מס' 5: הזכות לבריאות- זכויות הפרט
חוק זכויות החולה
חוק החולה הנוטה למות
חוק האנטומיה והפתולוגיה במיוחד סעיפים 6,6א
חוק תרומת ביציות
חוק הסכמים לנשיאת עוברים
חוק הטיפול בחולי נפש

תקנות בריאות הציבור (הפריה חוץ גופית)
חוק המידע הגנטי
נושא מס' 6- רישוי מקצועות רפואיים
תקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות)
חוק להסדרת העיסוק במקצועות הבריאות

נושא מס' 9-קידום בריאות: טבק, אלכוהול וסמים מסוכנים
חוק למניעת עישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון
חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק
חוק חובת דיווח בדבר הנזקים הבריאותיים הנגרמים מעישון מוצרי טבק
עמוס האוזנר הליכים משפטיים ככלי יעיל לקידום בריאות
חוק המאבק בתופעת השכרות
חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרים אלכוהוליים
נושא מס' 10- המשפט והכלכלה נגד הרפואה- רשלנות רפואית
פקודת הנזיקין סעיפים 41-35
פסק דין ישינסקי נגד הדסה
פסק דין ענבר נגד הלפרין ושירותי בריאות כללית
תקנות בריאות העם (דיווח על פטירות ואירועים חריגים)
תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (מדדי איכות ומסירת מידע)
חוזר מנכ"ל משרד הבריאות תנאים וכללים לניהול קרן עצמית לביטוח אחריות מקצועית
נושא מס' 13
חוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב בשנים 2013-2014)

חומר לקריאה נוספת:

קריאת רשות בנושא הזכות לבריאות: מספרה של כרמל שלו צדק חברתי וזכויות אדם עמ' 27-54
פקודת הרופאים
פקודת רופאי השיניים
תקנות רופאי השיניים (הסדרת העיסוק של טכנאי שיניים)

חוק הפסיכולוגים
תקנות בריאות העם (עוסקים בסייעוד בבתי חולים)
נושא מס' 7- רישוי תרופות וציוד רפואי
פקודת הרוקחים
תקנות הרוקחים (תכשירים) תקנה 29
חוק הציוד הרפואי
נושא מס' 8- קידום בריאות ורפואה מונעת
חוק ביטוח נפגעי חיסון
חוק לפיצוי נפגעי גזזת
חוק לפיצוי נפגעי עירוי דם
חוק נפגעי הפוליו
פקודת בריאות הציבור (מזון)
תקנות בריאות הציבור מזון (סימון תזונתי)

מרכיבי הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %

מידע נוסף / הערות:
חומר הקריאה לכל השיעורים הוא מצומצם וכולו בעברית! הסטודנטים מתבקשים לקרוא אותו לקראת כל שיעור כדי שנוכל לקיים דיון בסוגיות שיעלו בשיעור ושזו לא תהיה רק הרצאה שניים מנושאי הקורס לא יילמדו השנה -2024 בכיתה ויועברו רק בהרצאה א-סינכרונית ככל שהאוניברסיטה תאפשר כל ההרצאות יצולמו ויוקלטו וניתן יהיה ללמוד מן ההקלטות